

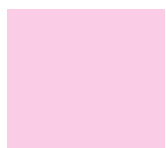

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

TILINPÄÄTÖS 2022

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Aluehallitus 28.3.2023

Sisällys

1	Toimintakertomus	1
1.1.	Hyvinvointialueen tilinpäätös 2022	2
1.2.	Hyvinvointialueen käynnistäminen	2
1.2.1.	Hyvinvointialueiden valtakunnallinen valmistelu	5
1.2.2.	Hyvinvointialuestrategia	5
1.2.3.	Valtion rahoitus tilikaudella 2022	5
1.2.4.	Talousarvion 2023 laadinta	6
1.2.5.	HUS-yhtymä	6
1.2.6.	Pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimus.....	7
1.3.	Päätös hyvinvointialueen organisaatiosta	7
1.4.	Riskienhallinta.....	8
2.	Hyvinvointialueen valmistelukokonaisuus 2022	9
2.1.	Hallinnon valmistelu	9
2.2.	HR-valmistelu.....	10
2.3.	Talous- ja strategiavalmistelu	11
2.4.	ICT-valmistelu	12
2.5.	Viestinnän valmistelu	14
2.6.	Pelastustoimen valmistelu.....	15
2.7.	Palvelujen järjestämisen valmistelu	16
3.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
4.	Tilinpäätöslaskelmat.....	19
4.1.	Tuloslaskelma	19
4.2.	Tase.....	20
4.3.	Rahoituslaskelma.....	21
4.4.	Liitetiedot.....	22
5.	Tilivelvolliset 2022	24
6.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	26

1 TOIMINTAKERTOMUS

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jatkoi koko vuoden 2022 valmistautumista ottamaan vastaan kaupunkien sosiaali- ja terveystoimet, pelastustoimen sekä Kårkulla- ja Eteva-kuntayhtymien Vantaan ja Keravan alueen toiminnot vuoden 2023 alusta. Valmistelun päätöksenteosta vastasi edellisenä vuonna perustettu väliaikainen valmistelutoimielin aina aluevaaleihin asti, jolloin saimme poliittisesti valitut päättäjät. Väliaikainen valmistelutoimielin esitteli hyvinvointialuevalmistelun etenemistä säännöllisesti mm. Vantaan ja Keravan poliittisille toimielimille ja muille sidosryhmille, ja valmistelua tehtiin hyvässä yhteistyössä kaupunkien kanssa.

Hyvinvointialuevalmistelun keskeisin tavoite oli varmistaa järjestämisvastuun turvallinen siirtyminen 1.1.2023 sekä palvelujen jatkuvuuden että henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmasta. Haasteena valmistelulle oli tiukan aikataulun ohella rahoituksen riittävyys; haasteisiin pyrittiin vastaamaan hyvällä suunnittelulla ja aktiivisella edunvalvonnalla. Tulevan HUS-yhtymän uutta ohjausrakennetta valmisteltiin Uudenmaan alueen toimijoiden yhteistyönä.

Vuoden 2022 merkittävimpiä hyvinvointialuevalmistelun tapahtumia olivat aluevaalit sekä hyvinvointialuetta koskevan poliittisen päätöksenteon käynnistyminen maaliskuussa, hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien valinnat sekä hyvinvointialuestrategian ja talousarvion ja –suunnitelman valmistelu.

Hyvinvointialueet ovat uusi hallinnon taso, joiden perustehtävä on sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestäminen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmistelussa kiinnitimme erityisesti huomiota organisaation hyvyyteen ja sen kyvykkyyksien kehittämiseen alueen ominaispiirteet huomioiden. Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialat fuusioitiin kunnianhimoisesti ja uusi organisaatio muodostettiin tavoitteenaan parantaa toimintojen laatua, saatavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tehokkuutta.

Timo Aronkytö

Vantaan ja Keravan hyvinvointialuejohtaja

1.1. Hyvinvointialueen tilinpäätös 2022

Hyvinvointialueet on perustettu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannuttamista koskevalla lailla, joka tuli voimaan 1.7.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismääräykset siirtyivät hyvinvointialueille 1.1.2023. Hyvinvointialueen tilinpäätöksessä noudatetaan lakia hyvinvointialueesta (611/2021), sekä soveltuvin osin kirjanpitolakia. Lain hyvinvointialueesta 117 §:n mukaan aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi, jonka on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat sekä aluehallituksen jäsenet, että hyvinvointialuejohtaja. Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä.

Vuonna 2022 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta vastasi hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin. Tavoitteena oli järjestämismääräyksiin kannalta varmistaa asiakkaiden, potilaiden sekä työntekijöiden turvallinen siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen. Toiminta rahoitettiin valtion myöntämällä, vuosien 2021 ja 2022 aikana maksetuilla valtionavustuksilla. Hyvinvointialuevalmisteluun käytettävissä oleva määräraha oli tilikaudella 2022 kokonaisuudessaan noin 26,4 milj. euroa. Tilinpäätöksessä 2022 toteutuneet toimintakulut olivat yhteensä noin 20,5 milj. euroa.

Tilikauden 2022 merkittävimmät investointimenot muodostuivat Vantti Tilapalvelut Oy:n liiketoimintakaupasta ja Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakekaupasta. Vantti Tilapalvelut Oy tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita ja niitä tukevia palveluja. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n keskeinen tehtävä on työvoiman vuokraus omistaja-asiakkailleen. Tavoitteena on varmistaa henkilöstön saatavuus mm. sosiaali- ja terveysalalla.

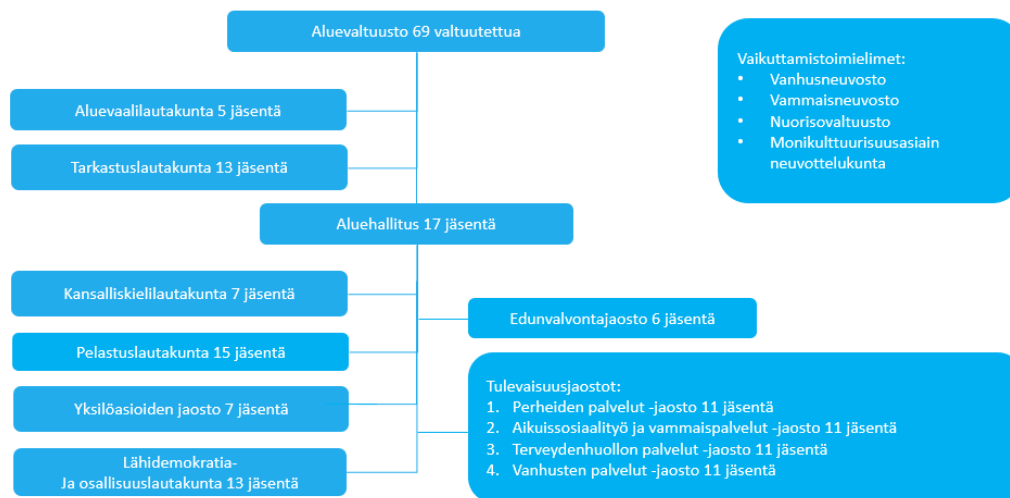
1.2. Hyvinvointialueen käynnistäminen

Elokuussa 2021 asetettu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastasi toiminnan käynnistämisen valmistelusta ensimmäisen aluevaltuuston valintaan ja aluevaltuuston asettaman aluehallituksen toiminnan käynnistymiseen asti. Väliaikainen valmistelutoimielin valmisteli uuden aluevaltuuston ensimmäisessä kokouksessa käsiteltävät asiat.

Aluevaalit pidettiin 23.1.2022, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 8.3.2022. Ensimmäisessä aluevaltuuston kokouksessa aluevaltuusto päätti hallintosäännön hyväksymisestä, valitsi aluehallituksen, tarkastuslautakunnan, kansalliskielilautakunnan, aluevaalilautakunnan sekä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan sekä päätti hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta, henkilöstön siirtosuunnitelma- ja siirtosopimus -ehdotuksista sekä tilintarkastusyhteisön valinnasta.

Toisessa kokouksessa 29.3. aluevaltuusto valitsi hyvinvointialueen yksilöasioiden jaoston, edunvalvontajaoston, tulevaisuusjaostot, valtuustovalioikunnan ja -toimikunnan, hyväksyi palkkio- ja matkustussäännön sekä päätti Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä Etevan ja Kärkullan kuntayhtymien omaisuusselvitysten vastaanottamisesta.

Hyvinvointialueen aluehallituksen, lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan, kansalliskieli-
lautakunnan, tarkastuslautakunnan ja edunvalvontajaoston työskentely käynnistyi keväällä
2022. Pelastuslautakunnan, tulevaisuusjaostojen sekä vaikuttamistoimielinten työskentely
käynnistyi syksyn 2022 aikana. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimielinorganisaatio on
esitetty kuvassa yksi (1).

Kuva 1. Hyvinvointialueen toimielinorganisaatio

Vuoden 2022 aikana aluevaltuusto kokoontui yhteensä 9 kertaa ja aluehallitus 18 kertaa.

Aluehallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja Maarit Raja-Aho (kok.), varajäsen Sirpa Peura (kok.)

1. varapuheenjohtaja Olga Gilbert (vihr.), varajäsen Kirsi Kanerva-Poranen (vihr.)

2. varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri-Niemi (ps.), varajäsen Suvi Karhu (ps)

Jäsen Antero Eerola (vas.), varajäsen Gashaw Bibani (vas.)

Jäsen Eva Tawasoli (vihr.), varajäsen Timo Juurikkala (vihr.)

Jäsen Jari Sainio (sd.), varajäsen Jouko Lindtman (sd.)

Jäsen Jukka Hako (sd.), varajäsen Muktar Osman (sd.)

Jäsen Jüri Linros (kok.), varajäsen Harri Koski (kok.)

Jäsen Lauri Kaira (kok.), varajäsen Anssi Aura (kok.)

Jäsen Marja Ahava (kok.), varajäsen Anitta Orpana (kok.)

Jäsen Nina Korventaival (sd.), varajäsen Sini Syrjäläinen (sd.)

Jäsen Pirjo Luokkala (kesk.), varajäsen Marjo Vacker (liik.)

Jäsen Pirkko Letto (sd.), varajäsen Eeva Roos (sd.)

Jäsen Riitta Särkelä (sd.), varajäsen Tuija Haapalainen (sd.)

Jäsen Sakari Rokkanen (kok.), varajäsen Otso Kivimäki (kok.)

Jäsen Teemu Purojärvi (ps.), varajäsen Jouni Tirkkonen (ps.)

Jäsen Terhi Enjala (kok.), varajäsen Matilda Hoviniemi (kok.)

Aluevaltuuston kokoonpano:

Puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä (sd.)

1. varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio (kok.)

2. varapuheenjohtaja Anne Karjalainen (sd.)

Sari Multala (kok.)

Maarit Raja-Aho (kok.)

Olga Gilbert (vihr.)

Mika Niikko (ps.)

Kimmo Kiljunen (sd.)

Jüri Linros (kok.)

Jussi Saramo (vas.)

Sakari Rokkanen (kok.)

Eva Tawasoli (vihr.)

Erika Veltheim (ps.)

Pirkko Letto (sd.)

Marja Ahava (kok.)

Mika Kasonen (kok.)

Ulla Kaukola (sd.)

Pirjo Luukkala (kesk.)

Laura Tulikorpi (vihr.)

Pia Lohikoski (vas.)

Nina Nummela (liik.)

Kai-Ari Lundell (ps.)

Riitta Särkelä (sd.)

Tiina Tuomela (kd.)

Sami Kanerva (kok.)

Säde Tahvanainen (sd.)

Reija Friman (vihr.)

Anitta Orpana (kok.)

Tuukka Saimen (ps.)

Ida Tamminen (sd.)

Lauri Kaira (kok.)

Funda Demiri (vas.)

Heli Hakala (kok.)

Tarja Eklund (sd.)

Siru Kauppinen (vihr.)

Patrik Karlsson (r.)

Tanja Aidanjuuri (ps.)

Ulla-Maija Kopra (sd.)

Timo Laaninen (kesk.)

Terhi Enjala (kok.)

Tuire Kaimio (vihr.)

Tuija Haapalainen (sd.)

Antero Eerola (vas.)

Anniina Pylsy (kok.)

Marjo Vacker (liik.)

Suvi Karhu (ps.)

Soile Eriksson (sd.)

Satu Ek (kok.)

Jouko Jääskeläinen (kd.)

Vaula Norrena (vihr.)

Anssi Aura (kok.)

Sari Viinikainen (sd.)

Marja Suomela (kok.)

Minttu Sillanpää (vas.)

Janne Hartikainen (ps.)

Matilda Stirkinen (sd.)

Tia Seppänen (vihr.)

Hanna Holmberg-Soto (r.)

Jouko Lindtman (sd.)

Susanna Kaiju (kok.)

Inna Kallioinen (kesk.)

Teemu Purojärvi (ps.)

Jari Sainio (sd.)

Markku Pyykkölä (kok.)

Eve Rämö (vihr.)

Tiina Keskimäki (vkk.)

Gashaw Kaisa Bibani (vas.)

Otso Kivimäki (kok.)

Ranbir Sodhi (sd.)

1.2.1. Hyvinvointialueiden valtakunnallinen valmistelu

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmisteluorganisaation edustajat osallistuivat aktiivisesti valtakunnallisiin, uudistuksen alueellista toimeenpanoa tukeviin viiteen valmisteluryhmään. Vuoden aikana käynnistyi myös mm. hyvinvointialuejohtajien sekä aluehallitusten puheenjohtajistojen verkostot. Hyvinvointialueen valmisteluorganisaation edustajat päivittivät kuukausittain alueellisen valmistelun tilannekuvaa valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Valmistelun etenemistä ja sen haasteita käytiin läpi kuukausittain pidetyissä hyvinvointialueen ja sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja sisäministeriön välisissä tilannekuvakeskusteluissa. Järjestämislakien edellyttämä vuosittainen hyvinvointialueneuvottelu pidettiin tammikuussa 2022.

1.2.2. Hyvinvointialuestrategia

Hyvinvointialueesta annetun lain § 41 mukaan hyvinvointialueella tulee olla strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäinen hyvinvointialuestrategia vuosille 2023–2025 valmisteltiin vuoden 2022 aikana. Strategian laadintaprosessi aikataulutettiin siten, että uusi aluevaltuusto pääsi osallistumaan mahdollisimman varhaisesta vaiheesta strategian muodostamiseen. Päätös strategiaproessin käynnistämisestä tehtiin aluehallituksessa 15.3. ja strategia hyväksyttiin aluevaltuustossa 22.11.2022

Valmisteluun osallistuivat keväällä 2022 luottamushenkilöiden ja johtoryhmien lisäksi hyvinvointialueen henkilöstö, alueen asukkaat ja järjestöt. Syyskaudella strategialuonnos lähetettiin lausuntokierrokselle jaostoihin, lautakuntiin ja vaikuttamistoimielimiin. Strategian valmistelua tuki ja ohjasi luottamushenkilöiden keskuudesta nimetty strategiavalmistelun neuvottelukunta.

Strategiaan nostettiin viisi näkökulmaa, jotka määrittelevät tavoitteita laaja-alaisesti ja heijastavat strategian yhteydessä hyväksytyjä hyvinvointialueen arvoja. Näkökulmat ovat: Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta, Parannamme palveluja, Arvostamme henkilöstöämme, Toimimme yhdessä ja Huolehdimme kestävästä taloudesta.

Strategian näkökulmille jäsennettiin valtuustokauden strategiset tavoitteet ja niille mittarit lähtö- ja tavoitetasoineen. Strategian toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle vuosittain. Strategia konkretisoituu ja sitä toimeenpannaan talousarvion yhteydessä valmisteltavien sitovien tavoitteiden kautta. Strategiaan perustuvat vuosittaiset toiminnan ja talouden tavoitteet hyväksyttiin talousarvion 2023 käsittelyn yhteydessä.

1.2.3. Valtion rahoitus tilikaudella 2022

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmistelurahoitus jakautui valtion myöntämään yleiskatteelliseen perusrahoitukseen ja ICT-muutostöihin kohdennettuun rahoitukseen. Valtionavustuspäätösten mukaisesti määrärahaa sai käyttää hyvinvointialueiden perustamiseen, toimintaan ja väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin.

Yleiskatteellinen perusrahoitus on käytettävissä 31.12.2023 saakka ja ICT-rahoitus 31.12.2025 saakka.

Tilikauden 2022 rahoitus muodostui pääsääntöisesti seuraavista eristä:

- Tilikaudella 2021 maksettu, käyttämättä jäänyt valtion myöntämä valmistelurahoitus 1 021 985 euroa momenteilta 28.89.30 (VM) ja 28.70.05 (STM)
- Tilikaudella 2022 maksettu valtion myöntämä valmistelurahoitus 25 353 857,92 euroa momenteilta 28.89.30 (VM) ja 28.70.05 (STM)
- Joulukuun 1. päivänä 2022 maksettu hyvinvointialueiden rahoituslain 37 § mukainen erä 50 % valtion rahoituksen tammikuun 2023 maksuerästä 79 231 010,53 euroa (momentti 28.89.31), jonka tarkoituksena oli turvata hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen ja varmistaa maksuvalmius heti alkuvuodesta 2023.

1.2.4. Talousarvion 2023 laadinta

Keväällä 2022 käynnistettiin hyvinvointialueen talousarviovalmistelu vuodelle 2023. Talousarvion rahoituksen lähtökohtana oli valtion kehysrahoitus, joka pohjautui luovuttavien organisaatioiden (Vantaan ja Keravan kaupungit) sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen nettokustannuskyselyn mukaisesti palveluluokkakohtaisiin tilinpäätöstietoihin 2021 sekä vuoden 2022 talousarviotietoihin. Talousarvion laadinnassa huomioitiin hyvinvointialuestrategian valmistelussa luonnostellut strategiset tavoitteet. Talousarvio 2023, joka sisälsi Investointisuunnitelman, hyväksyttiin 20.12.2022 aluevaltuuston kokouksessa.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelutyötä toteutettiin yhteistyössä luovuttavien organisaatioiden (Vantaan kaupunki, Keravan kaupunki, suun terveydenhuollon liikelaitos, Pelastustoimi sekä Etevan ja Kärkullan kuntayhtymät) sekä muiden hyvinvointialueiden valmistelutoimielimien ja valtionhallinnon kanssa.

1.2.5. HUS-yhtymä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 19.4.2022 pidetyssä kokouksessa HUS-yhtymän perussopimuksen. Sopimuksessa sovittiin mm. HUS-yhtymän ylimmästä päättävästä toimielimestä, hallinnosta ja taloudesta. Perussopimuksen kirjauksia on tarkennettu HUS-yhtymän hallintosäännössä ja talousarviossa sekä lakisääteisessä HUS-järjestämissopimuksessa, jota valmisteltiin tilikaudella 2022 Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sekä HUS-yhtymän kesken. Järjestämissopimuksessa osapuolet sopivat keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi. Sopimuksen sisällöstä, valmistelusta ja hyväksymisestä on säädetty laissa 615/2021 (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla).

Palvelujen järjestämisvastuu siirtyi HUS-yhtymälle 1.1.2023 alkaen.

1.2.6. Pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimus

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 7 §:n mukaisesti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämistäsi vastuu siirrettiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Yhteisen pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimus hyväksyttiin aluevaltuuston kokouksessa 19.4.2022. Yhteistoimintasopimuksessa määritetään mm. pelastuslautakunnan jäsenten lukumäärä ja sen tehtävät sekä hyvinvointialueiden maksuosuuksien perusteet yhteisestä pelastuslaitoksesta.

1.3. Päätös hyvinvointialueen organisaatiosta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisoitumisen määrittävä hallintosääntö hyväksyttiin aluevaltuuston kokouksessa 8.3.2022. Hallintosäännön 31 §:n mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimialoiksi vahvistettiin lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala, aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala, vanhusten palvelujen toimiala, terveydenhuollon palvelujen toimiala, pelastustoimen palvelujen toimiala ja konserni-palvelujen toimiala.

Edellä mainitut toimialat, pois lukien konsernipalvelut, jakautuivat edelleen yhteensä 11 palvelualueeseen. Palvelualueita johtavat hallintosäännön 31 § mukaisesti palvelualuejohtajat.

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala
 - Perheiden ennalta ehkäisevien palvelujen palvelualue
 - Perheitä tukevien palvelujen palvelualue
 - Perheiden erityispalvelujen palvelualue
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala
 - Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualue
 - Vammaispalvelujen palvelualue
- Vanhusten palvelujen toimiala
 - Kotona asumisen palvelujen palvelualue
 - Hoiva-asumisen palvelujen palvelualue
- Terveydenhuollon palvelujen toimiala
 - Terveysasemapalvelujen palvelualue
 - Sairaalapalvelujen palvelualue
 - Suun terveydenhuollon palvelujen palvelualue
- Pelastustoimen palvelujen toimiala
 - Pelastustoimen palvelujen palvelualue

Edelleen hyvinvointialueen muutosjohtaja päätti 22.4.2022 (2 §), että konsernipalvelut jakautuvat seitsemään palvelualueeseen. Konsernipalveluiden alaisista palvelualueista käytetään termiä "asiantuntijapalvelu".

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 45 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Hyvinvointialuejohtajaksi valittiin aluevaltuuston päätöksellä 19.4.2022 Timo Aronkytö. Aluehallitus päätti kokouksessaan 18.5.2022 (§ 72) hyväksyä hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkydön johtajasopimuksen ja hyväksyä sen, että Aronkytö toimii vuoden 2022 loppuun asti osa-aikaisesti hyvinvointialuejohtajana siten, että hän toimii 50 % hyvinvointialueen palveluksessa ja 50 % Vantaan kaupungin apulaiskaupunginjohtajan tehtävässä.

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 19.4.2022 § 42 perustaa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan, aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialan, vanhusten palvelujen toimialan, terveydenhuollon palvelujen toimialan sekä konsernipalvelujen toimialan toimialajohtajien virat sekä pelastustoimen palvelujen toimialalle pelastusjohtajan viran. Toimialajohtajiksi valittiin kesän ja syksyn 2022 aikana Hanna Mikkonen, Kirsi Leväpelto, Minna Lahnalampi-Lahtinen, Kati Liukko, Mikko Hokkanen sekä pelastusjohtajaksi Jyrki Landstedt.

1.4. Riskienhallinta

Vuonna 2022 merkittävimmät riskit liittyivät valmistelun aikatauluun, rahoituksen riittävyyteen ja pätevän valmisteluhenkilöstön saatavuuteen. Riskejä on hallittu systemaattisella ja ennakoivalla suunnittelulla, sekä jatkamalla aktiivista edunvalvontaa valtion suuntaan.

Valtioneuvosto on laatinut hyvinvointialueiden toimeenpanon tueksi sekä alueellisen että kansallisen toimeenpanon näkökulmasta vuosille 2021–2023 tiekartan. Kansallisen toimeenpanon tiekartta kokoaa yhteen toimeenpanoon kytkeytyvien kansallisten toimijoiden (ministeriöt, laitokset, virastot ja DigiFinland Oy sekä alueet) valmistelut ja toimenpiteet ja se löytyy soteuudistus.fi -sivustolta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on seurannut valmistelun etenemistä tiekartan mukaisesti osa-alueiden hallinto, talous ja tukipalvelut, johtaminen ja osaaminen, palveluiden järjestäminen sekä Yhdyspinnat ja ICT-valmistelu mukaisesti. Väliaikainen toimielin on käsitellyt valmistelun riskikuvaa tiekarttaraportointia hyödyntäen säännöllisesti valmistelutyön edetessä. Lisäksi etenemistä on esitelty tiekarttaa hyödyntäen valtionvarainministeriölle sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen seurantaryhmälle.

2. HYVINVOINTIALUEEN VALMISTELUKOKONAISUUS 2022

2.1. Hallinnon valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

Hallinnon valmistelukokonaisuuden tavoitteena oli varmistaa turvallinen ja häiriötön sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyminen hallinnon vastuiden osalta vuoden 2023 alkuun mennessä.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

Hallinnon valmistelussa monet asiakokonaisuudet realisoituvat jo heti alkuvuodesta 2022. Hallintopalvelut valmistelivat hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmän käyttöönoton niin, että se oli käytettävissä jo heti uuden valtuustokauden alussa, vastasi valtuustokauden aloituksen käytännön asioista, uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisestä sekä toimielinorganisaation käynnistämisestä. Aluevaltuuston, aluehallituksen sekä muiden toimielinten työskentely saatiin sujuvasti käyntiin.

Keskeisiä toimenpiteitä olivat:

- Hyvinvointialueen aluehallituksen, lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan, kansalliskielilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja edunvalvontajaoston työskentelyn käynnistyminen keväällä 2022 ja pelastuslautakunnan, tulevaisuusjaostojen sekä vaikuttamistoimielinten työskentely käynnistyminen syksyn 2022 aikana.
- Hyvinvointialueen kirjaamopalveluiden ja asianhallinnan käytänteiden rakentaminen sekä tiedonohjaussuunnitelman ja asiakirjajulkisuuskuvauksen laatiminen.
- Järjestämisvastuun siirtymisen kannalta tärkeiden prosessien ja ohjeistusten luominen, asiakirjojen siirto Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmistä hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään sekä arkistojen ja tietoaineistojen vaatimiin toimenpiteisiin.
- Osana hallinnon valmistelua hyvinvointialueen käännösprosessien laatiminen, Suomi.fi -palveluiden sekä Digi- ja väestötietoviraston palveluiden edellyttämien toimenpiteiden valmistelu, vaihdepalvelun valmistelu yhteistyössä ICT:n kanssa sekä yhteistyösopimuksen laatiminen kaupunkien kanssa koskien Vantaa-infojen ja Keravan yhteispalvelupisteen yleistä asiakaspalvelua.
- Hyvinvointialueen hankintapalveluiden luominen ja niiden siirtäminen hallitusti syksyn 2022 aikana osaksi järjestämisen tuen kokonaisuutta.

Hallintopalveluiden valmistelu toteutui onnistuneesti. Kaikki järjestämisvastuun kannalta kriittiset tekijät saatiin tunnistettua ja tarvittavat toimenpiteet toteutettua, hyvinvointialueen yleishallinto saatiin pystytettyä asianmukaisesti ja hyvinvointialueesta luotua uusi hallinnollinen organisaatio.

Lisäksi valmistelutyön loppuvaiheessa saatiin vuodelle 2023 tarvittavat jatkotoimenpiteet kartoitettua ja laadittua suunnitelmat järjestämisvastuun haltuunottoon yleishallinnon osalta.

2.2. HR-valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

HR-valmistelun keskeisinä tavoitteina oli turvata hyvinvointialueen henkilöstön palkanmaksu ensimmäisestä palkanmaksusta alkaen sekä laatia sopimukset ja ohjeistukset henkilöstökäytänteistä niin, että arkityö hyvinvointialueella turvataan heti toiminnan alusta alkaen.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

- Palkanlaskennan osalta alkuvuosi 2022 tehtiin yhteistyötä HUS-Asvian kanssa palkanmaksun varmistamiseksi. Yhteistyö HUS-Asvian kanssa päättyi loppukeväästä, kun kävi ilmi, ettei sen tuottamaa palkanlaskennan palvelua ole saatavilla enää vuonna 2023.
- Nopealla aikataululla valittiin uusi palveluntuottaja ja aloitettiin palkanlaskennan ulkoistusprojekti uuden toimijan, Sarastia Oyn kanssa kesäkuussa 2022. Projekti oli aikataulultaan erittäin haastava ja sitä vaikeutti se, että Vantaan henkilöstön palkanlaskenta oli jo kertaalleen siirretty vuoden 2022 aikana ja palkkatiedot sisälsivät paljon puutteita ja virheitä.
- Palkanlaskennan ulkoistamisen projektiin hankittiin useita ulkoisia asiantuntijoita työskentelyä auttamaan. Valmisteluhenkilöstön osalta projekti oli erittäin vaativa. Vuonna 2022 tehtyjen valmistelutoimenpiteiden ansiosta pystyttiin kuitenkin varmistamaan palkanmaksun onnistuminen hyvinvointialueen aloittaessa toiminnan 1.1.2023 alkaen.
- HR keskitti rekrytointipalvelut jo valmisteluvaiheessa hyvinvointialueelle, tarvittavat paikallissopimukset saatiin valmiiksi, kaikki keskeiset hr-prosessit myös valmistuivat suunnitellulle tasolle.
- HR-valmistelun osalta erityistä kiitosta henkilöstöltä ja esihenkilöiltä sai onnistunut henkilöstöviestintä. Henkilöstö- ja esihenkilöinfoja oli koko vuoden ajan, vuoden loppua kohden esihenkilöinfoja oli jo viikoittain. Sähköisessä viestinnässä oli ongelmia saavutettavuuden suhteen, mutta hyvinvointialueen intra suunniteltiin valmiiksi ja kun teknisesti sen käyttöönotto oli mahdollista, se toteutettiin.

2.3. Talous- ja strategiavalmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

Talous- ja strategiavalmistelun tavoite oli strategiaan ja päätöksentekoon perustuvan talousarvion ja suunnitelman laatiminen vuosille 2023–2026 sekä hyvinvointialueen taloudenpidon käynnistäminen. Valmistelukokonaisuuden keskeiset osa-alueet olivat talous- ja strategiasuunnittelu, rahoitustoimi, maksuliikenne ja likviditeetin hallinta, osto- ja myyntireskontra sekä asiakasmaksujen määrittely ja laskutus.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

- Hyvinvointialueesta annetun lain § 41 mukaan hyvinvointialueella tulee olla strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Talouden valmistelukokonaisuus vastasi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäisen hyvinvointialuestrategian valmistelusta päätöksentekoon vuonna 2022. Strategia hyväksyttiin suunnitellusti aluevaltuustossa 22.11.2022, ja strategiaan perustuvat vuosittaiset toiminnan ja talouden tavoitteet hyväksyttiin talousarvion 2023 käsittelyn yhteydessä 20.12.2022.
- Rahoitustoimen valmistelun keskeisenä tehtävänä oli turvallinen siirtymä järjestämällä hyvinvointialueelle tarvittavat pankkipalvelut ja toimiva maksuliikenne sekä turvata hyvinvointialueen maksuvalmius varsinaisen toiminnan käynnistyessä 1.1.2023. Lisäksi keskeinen osa rahoituksen valmistelukokonaisuutta oli varmistaa ajantasainen ja kattava vakuutusturvakokonaisuus järjestämisvastuun siirtyessä.
- Pankki- ja maksuliikepalveluiden hankinnat toteutettiin valitulta päävälittäjäpankilta suunnitellusti ja aikataulussa tarvekartoitukseen perustuen. Lisäksi valmistelun keskeisenä painopisteenä oli osallistua maksuliikennejärjestelmäprojektiin, jonka käyttöönotto tapahtui aikataulussa joulukuussa 2022.
- Hyvinvointialueen likviditeetin hallinnan perustaksi otettiin käyttöön konsernitilirakenne, jonka avulla pankkitilien ja rahavirtojen hallinnointi tapahtuu keskitetysti.
- Maksuvalmiuden turvaamiseksi perustettiin aluevaltuuston päätöksellä syksyllä 2022 hyvinvointialuetodistusohjelma lyhytaikaisen rahoitustarpeen varalta. Tarvetta lyhytaikaiseen rahoitukseen ei syntynyt vuoden 2022 aikana.
- Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2011) 22 §:n mukaan aluevaltuuston tehtäviin kuuluu päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi nämä toimintaa ohjaavat perusteet 27.9.2022.
- Maksuaikakortit niitä perustellusti hyvinvointialueella työssään tarvitseville virka-, työ- tai luottamustehtävien hoitamisesta aiheutuvien menojen maksamista varten hankittiin loppuvuodesta 2022. Hankinta tehtiin hyvinvointialueen päävälittäjäpankin yhteistyökumppanina toimivasta korttiyhtiöstä.

- Vuoden 2022 aikana toteutettiin vakuutusmeklaripalvelun hankinta ja hyvinvointialueen vakuutusturvakokonaisuuden kilpailutus. Vakuutusyhtiö valittiin saatujen tarjousten perusteella suunnitelman mukaisesti. Hyvinvointialueella on kattava vakuutusturvakokonaisuus voimassa 1.1.2023 alkaen.
- Vuoden 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja valmisteltiin virkamiesten ja päätöksentekijöiden yhteistyönä ja asiakasmaksuista päätettiin aluevaltuuston kokouksessa 22.11.2022 (§ 93).
- Osto- ja myyntireskontran sekä kirjanpidon osalta tehtiin tiivistä yhteistyötä HUS-Asvian kanssa. Yhteistyö kuitenkin päättyi, kun kävi ilmi, ettei HUS-Asvia tuotakaan taloushallinnon palveluja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuonna 2023. Korvaavaksi ratkaisuksi saatiin neuvoteltua Vantaan kaupungilla käytössä ollut järjestelmä, jonka avulla käyttöönotto pystyttiin turvaamaan erittäin haastavassa aikataulussa. Kirjanpitoon sekä osto- ja myyntireskontraan liittyvät tehtävät päädyttiin toteuttamaan omana työnä kaupungeilta siirtyneen henkilökunnan turvin.

2.4. ICT-valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

ICT-valmisteluhankkeen tavoitteena oli varmistaa turvallinen ja häiriötön sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyminen ICT:n vastuiden osalta vuoden 2023 alkuun mennessä.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

Keskeisiä toimenpiteitä olivat:

- Inventoida, siirtää tai irtisanoa Vantaan ja Keravan ICT-sopimukset.
- Rakentaa ja perustaa Vantaan ja Keravan ICT-infrastrukturi: tietoliikenneverkko, konosalipalvelut, service desk- ja tukipalvelut, integraatioalusta jne.
- Hankkia ja rakentaa hallinnon toimintaa tukevat ICT-järjestelmät: asianhallinta, HR, talous, hankinta jne.
- Valita, siirtää ja konsolidoida sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmät, alas ajaa poistuvat järjestelmät sekä arkistoida poistuvien järjestelmien tiedot.
- Perustaa ja käynnistää tietohallinto-organisaatio palveluineen ja rekrytoida tarvittavat asiantuntijat.

Tavoitteiden toteutuminen:

- Lähtötilanteessa noin 500 sopimuksesta tunnistettiin siirrettäväksi noin 200 sopimusta (sopimussalkun arvo > 50 milj. euroa). Sopimuksista jäi vuoden 2023 puolelle siirrettäväksi noin 30 kpl.
- Vuoden 2023 alkuun mennessä saatiin ICT-infra perustettua ”hybridiympäristönä”: tietoliikenneverkkona hyödynnetään vakehyva.fi-, vantaa.fi- ja kerava.fi-verkkoja; sovelluksia ja järjestelmiä käytetään siirtymäkauden ajan osin kuntien konesaleista.
- Infra-järjestelmät – toimistotyöympäristö (O365), puhelinjärjestelmä, tulostus, skannaus ja eFax – rakennettiin VAKE-yhteensopiviksi.
- Hallinnon järjestelmät (legacy) perustettiin tyhjästä minimitoiminnallisuuksiin: HR-palveluiden ja järjestelmien toimittajaksi valikoitui Sarastia, taloushallintajärjestelmä rakennettiin VAKE:n omaan (CGI:n) konesaliin Vantaan sopimus jakaen ja tekninen ympäristö osin kopioiden. Useita hallinnon tukijärjestelmiä (mm. rekrytointi, osaamisen hallinta, palautteiden hallinta, asiointi, toimeksiantojenhallinta) konfiguroitiin VAKE-hallinnon tarpeisiin.
- Toimialasidonnaisista asiakas- ja potilastietojärjestelmistä siirrettiin ja konsolidoitiin pääjärjestelmä Apotin lisäksi noin 50 kriittisintä järjestelmää. Poistuvien järjestelmien tietojen arkistointi varmistettiin.

ICT-valmisteluhanke jatkuu näillä näkyvin kesäkuuhun 2023 asti. Tavoitteena on loppuunsaattaa ICT-ympäristön konsolidointi. Keskeisenä tehtävänä on siirtää VAKE:n tietoliikenne omaan verkkoon sekä yliheittää Vantaan ja Keravan työasemat.

Tavoitteena on lisäksi kuvata ja käynnistää tietohallinnon palvelut ja prosessit.

2.5. Viestinnän valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

Keskeisinä tavoitteina oli viestinnän organisaation luominen, viestinnän järjestelmien ja kanavien suunnittelu ja käyttöönotto, sisäinen ja ulkoinen muutosviestintä, hyvinvointialueen brändityön käynnistäminen ja kriisiviestinnän valmistelu.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

- Viestintästrategiaa, -suunnitelmia ja -ohjeita valmisteltiin. Kriisiviestintäohjeistus käsiteltiin hyvinvointialueen johtoryhmässä sekä tehtiin viestintäsuunnittelun perusrunko ja mediahaastattelujen yleisohje.
- Hyvinvointialueen ulkoiset verkkosivut saatiin lähes valmiiksi siirtymää varten, mutta tavoiteltua tasoa ei vielä saavutettu. Jatkokehitystarpeiksi todettiin mm. sivurakenne, hakusanat, luettavuus ja osa toimialoilta tarvittavista tiedoista. Viestintä tuki sisällöntuotantoa voimakkaasti. Teknistä jatkokehitystä varten palkattiin määräaikainen projektipäällikkö, jonka työskentely jatkuu edelleen
- Intranet saatiin lähes valmiiksi siirtymää varten. Esim. tärkeimmät henkilöstöohjeet ehdittiin julkaisemaan ennen vuodenvaihdetta. Sisällöntuotantoa on tuettu myös tältä osin.
- Sisäisellä muutosviestinnällä ratkottiin ennen vuodenvaihdetta käytännön asioita ja haasteita. Muutosviestintään tehtiin HR-vetoisesti toimivat rakenteet: esihenkilöiden ja henkilöstön usein pidetyt infotilaisuudet (tallenteet ja materiaalit jaettiin kaikille), päivittyvät intrasivut sekä viikoittaiset uutiskirjeet. Lisäksi tuotettiin viikoittaiset hyvinvointialuejohtajan videot ajankohtaisista aiheista. Haasteena oli yhteisten jakelulistojen puute, joten viestit eivät tavoittaneet aivan kaikkia eri organisaatioista.
- Vuodenvaihteen muutostilannetta varten oli organisoitu ja harjoiteltu valmiiksi korotettu johtamismalli (ns. eskalaatiomalli), joka toimi erittäin hyvin. Malliin linkittyi vahvasti tiedonkulku aina johdolle saakka ja toisaalta johdolta taas koko henkilöstölle. Päivittyvää tilannekuvaa ylläpidettiin intranetin etusivulla, tehtiin lukuisia tiedotteita ja ohjeita, pidettiin infoja ja vastattiin kysymyksiin. Aluevaltuustolle ja aluehallitukselle tilannekuvasta kerrottiin mm. selostustilaisuuksissa.
- Ulkoinen muutosviestintä oli pääosin onnistunutta. Viestintää tehtiin mm. verkkosivuilla ja somessa. Hyvinvointialue piti streamattuja asukastilaisuuksia, lähetti vuodenvaihteessa jokaiseen alueen kotitalouteen perustiedotteen (suomi, ruotsi, englanti) sekä osti mainostilaa mediasta ja ulkomainontapaikoista. Valtakunnalliset mediat uutisoivat runsaasti hyvinvointialuemuutoksesta. Ajantasaista tilannekuvaa pidettiin yllä ulkoisesti myös eri sidosryhmille.
- Viestinnän jatkokehittämisen suunnitelma valmisteltiin vuosille 2023–2024.

2.6. Pelastustoimen valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

Pelastuslaitoksen valmistelussa oli neljä keskeistä tavoitetta:

- Pyrittiin muodostamaan Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos, jolloin olemassa ollut 8 kunnan pelastuslaitosta ei tarvinnut jakaa.
- Jatkettiin keskeisten palvelutasopäätösten kehittämistoimenpiteitä huolimatta siitä, että pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille.
- Varmistettiin pelastuslaitoksen toimiminen edelleen ensihoidossa.
- Varmistettiin, että hyvinvointialueen tuki- ja hallintopalveluiden rakentamisessa huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi pelastuslaitoksen tarpeet.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

Vuonna 2022 pelastuslaitoksen valmistelu toteutui seuraavasti:

- Hyvinvointialueet solmivat yhteistoimintasopimuksen, jolla muodostettiin yhteinen Keski-Uudenmaan pelastuslaitos. Pelastuslaitoksen ylimpänä viranomaisena toimii pelastuslautakunta, jonka jäsenistä 8 on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta ja 7 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta. Hallinnollisesti pelastuslaitos on osa Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta, joka on pelastustoimen järjestämisvastuussa molemmilla alueilla.
- Pitkäjänteisin kehittämistoimenpide on pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantaminen, jossa keskeisenä ratkaisuna on 4 uuden valmiusaseman rakentaminen Vantaalle. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue otti vetovastuun rakentamishankkeiden edistämisestä ja solmi konsulttisopimuksen HUS Kiinteistöt Oy:n kanssa, joka toimii hankkeissa projektin vetäjänä. Yhteistyö Vantaan maankäytön suunnittelun ja rakennusvalvonnan kanssa on jatkunut tiiviinä.
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos solmi HUS:n kanssa yhteistoimintasopimuksen, jonka pohjalta pelastuslaitos jatkaa ensihoitopalveluiden toteuttajana vastaavalla tavalla kuin aiemmin.
- Pelastuslaitoksen valmistelijat osallistuivat aktiivisesti hyvinvointialueen konserni-palveluiden suunnitteluun ja toteutuksen rakentamiseen. Pelastuslaitoksen tarpeet huomioitiin varsin hyvin. Joitakin järjestelyitä tulee tarkentaa, kun aiemmat kuntakentän käytännöt päivitetään paremmin hyvinvointialueelle sopiviksi.

2.7. Palvelujen järjestämisen valmistelu

Valmistelukokonaisuuden keskeiset tavoitteet v. 2022

Palvelujen järjestämisen valmistelu vastasi useasta eri kokonaisuudesta ja muokkautui vuoden kuluessa muuttuvien tilanteiden ja valmistelun etenemisen mukaisesti. Päävastuuna oli koko vuoden 2022 ajan järjestämisen tuen ja strategisten hankintojen toimintamallin kehittäminen ja valmistelu, hyvinvointialueen hankintatoimen valmistelu sekä sosiaali- ja terveystalouden laadunvalvonnan sekä tuottajaohjauksen valmistelu. Lisäksi palvelujen järjestämisen tehtäväalueeseen kuului seuraavia kokonaisuuksia:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö (HYTE) ja osallisuusvalmistelu,
- Eteva- ja Kårkullan kuntayhtymien palvelujen siirtymisen valmistelu,
- palvelujen myöntämisen perusteet (kriteerit),
- hyvinvointialueen asiakkaaksi tulon prosessi,
- palveluvalikko ja palvelukuvaukset,
- palvelusetelien ja ilmoitustenvaraisten sote-palvelujen siirron valmistelu,
- kielellisen yhdenvertaisuuden valmistelu (kaksikieliset palvelut ja kaksikielinen valmistelu palvelujen osalta),
- kunnalta hyvinvointialueelle siirtyvät palvelut. Sosiaali- ja terveydenhuollon jo olemassa olevien palvelujen lisäksi muut kunnalta siirtyvät palvelut kuten kuntouttava työtoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä
- omavalvontaohjelman valmistelu.

Keskeiset toimenpiteet ja tavoitteiden toteutuminen v. 2022

Valmistelussa pääpaino vuoden 2022 aikana oli turvallisen siirtymän varmistamisessa. Tämän tavoitteen toteutumisessa onnistuttiin mm. seuraavien keskeisten toimenpiteiden avulla:

- Siirtyvien palvelujen osalta perustettiin vuoden 2022 alussa palveluille nimetyt fuusioryhmät, jotka ottivat päävastuun siirtyvien palvelujen siirron suunnittelusta ja fuusioimisesta. Fuusioryhmät ja valmisteluhenkilöstö valmistelivat mm. organisaatorakennetta, ICT-, talous- sekä henkilöstöhallinnon eri osa-alueita sekä hyvinvointialueen hankintoja. Fuusioryhmät vastasivat tulevien toimialojen fuusiosta, valmistelusta ja kehittämistyön suunnittelusta ja toteutuksesta. Fuusiotyössä yhdessä rakennettu hyvinvointialueen uusi organisaatio rakennettiin niin, että sen avulla voitiin mahdollisimman hyvin varmistaa ja parantaa palvelujen saatavuutta, laadukkuutta, asiakaskeskeisyyttä sekä tehokkuutta.
- Järjestämisvastuun turvallisen siirtymän varmistamiseksi hyvinvointialueelle luotiin eskalaatiomalli, jonka avulla havaittiin ja hallittiin siirtymään liittyviä ja siinä ilmenneitä riskejä. Eskalaatiomallin avulla mahdollistettiin siirtymiseen liittyvien ongelmien ja haasteiden tunnistaminen ja ratkaisu. Tämä koko organisaation läpäisevä päivittäisjohtamisen malli turvasi sekä asiakastyön, tietoturvan että yleisen työn turvallisen sujumisen järjestämisvastuun siirron yhteydessä.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö (HYTE) sekä osallisuustyö, kuten myös kielelliset asiat ja Etevan ja Kårkullan muutos ovat siirtyneet palvelujen järjestämisen vastuulta uuden organisaatorakenteen mukaisesti tuleville vastuuhenkilöille syksyn 2022 aikana. Valmistelussa panostettiin osallistavaan, laajaan yhteistyöhön yhdessä kuntien, muiden hyvinvointialueiden, HUSin, järjestöjen, päättäjien sekä asiakkaiden ja hyvinvointialueen henkilöstön välillä.
- Palvelujen kuvaukset on tehty ja fuusioitu sekä palvelujen myöntämisen perusteet (kriteerit) on tehty. Järjestämisen tuki- yksikön organisaatio ja perustehtävä on kuvattu.
- Hankinta-ohje ja sopimushallinnan periaatteet on tehty ja hankintastrategian valmistelu aloitetaan vuonna 2023. Sote-palvelujen omavalvontaohjelma on laadittu ja valvonnan ja tuottajaohjauksen käsikirja on valmisteilla.
- Hyvinvointialueelle on kehitetty palvelujen tuotantotapa-analyysin menetelmä, jonka avulla pystytään arvioimaan palvelujen vaikuttavia tuotantotapoja sekä antamaan suosituksia kustannustehokkaiden palvelujen tuottamisesta (ns. make-or-buy-työkalu). Toimintamalli kehittyy ja täsmentyy vuoden 2023 aikana.
- Etevan ja Kårkullan kuntayhtymien toiminta päättyi suunnitelmien mukaisesti ja siirtyi hyvinvointialueille. Erityisen vaativat vammaispalvelut (terveydenhuollon palvelut) keskitettiin HUSiin.

3. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on vuoden 2023 alusta vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämisestä alueensa 278 000 asukkaalle. Vantaan ja Keravan väestön ennustetaan kasvavan yli 48 000 asukkaalla vuoteen 2030 mennessä. Pelastustoimen osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on järjestämisvastuussa myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueesta, joten pelastuslaitos palvelee 478 000 asukasta; Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väestön ennustetaan kasvavan 9 000 asukkaalla vuoteen 2030 mennessä.

Alueen väestö on nuorta, mutta yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 40 % vuoteen 2030 mennessä yhteensä noin 6 300 asukkaalla. Ikääntyneiden määrän suuri kasvu vaikuttaa esim. hoivapalvelujen ja muihin ikääntyneiden palvelujen tarpeisiin tulevina vuosina. Ikärakenteen muutoksiin perustuvien ennusteiden mukaan alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen kasvun ennakoidaan vuosina 2020–2030 olevan keskimäärin 2,3 prosenttia vuodessa (koko maassa 1,4 %). Sairastavuus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella - kuten muuallakin Uudellamaalla - on maan pienimpiä (Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen [THL] sairastavuusindeksi=83 vrt maan keskiarvo=100; ikävakioidut vertailuluvut).

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella vaikuttavat monet metropolialueen ilmiöt. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on tiheästi asuttua pääkaupunkiseutua, jolla on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kautta vastuita myös Suomen suurimmasta lentoasemasta. Vieraskielisten osuus alueen väestöstä on maan suurin, yli viidennes, ja se kasvaa vuosittain. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella useampi kuin joka neljäs lapsiperhe on yhden vanhemman perhe. Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeet korostuvat alueella. Myös korkeat asumiskustannukset, asunnottomuus ja päihdeongelmat ovat metropolialueen heijastumia alueelle.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluksessa aloitti 1.1.2023 noin 4 800 työntekijää. Henkilöstön saatavuus ja riittävyys ovat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelukyvyyn suurin haaste. Henkilöstövaje on laajentunut useimpiin sosiaali- ja terveyspalvelujen ammattiryhmiin ja pelastajiin. Väestön palvelutarpeiden kasvu, koronan aiheuttama palveluvelka sekä lainsäädännön muutokset vaikeuttavat tilannetta entisestään. Myös ihmisten odotukset työelämältä ja työsuhteilta ovat muuttuneet ja muuttuvat; tämä edellyttää elämäntilanteen huomioivaa joustavuutta työelämältä sekä mahdollisuutta vaikuttaa omaan työhön.

Toiminta hyvinvointialueella käynnistyi vuoden 2022 palveluverkolla, jossa toimipisteitä on yli 400, näistä omaa palvelutuotantoa noin 325. 2020-luvun suurin valmistelussa oleva toimitilahanke on Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskus. Pelastustoimen palvelutason korjaamiseksi Vantaalle rakennetaan vuosina 2022–2026 neljä uutta valmiusasemaa.

Toimintaympäristön muutoksista ja metropolialueen ominaispiirteistä johtuen rahoituksen riittävyys laadukkaiden palvelujen tuottamiseen vaatii jatkuvaa talouden ja toiminnan suunnittelua ja vuoropuhelua valtion ja hyvinvointialueen välillä. Turvallisen siirtymän ja organisaation vakiinnuttamisvaiheen jälkeen siirrytään rohkeaan uudistamiseen.

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.7.-31.12.2021
Toimintatuotot		
Tuet ja avustukset	20 599 071,92	642 491,32
Muut toimintatuotot	2 688,75	
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5 052 648,65	212 754,86
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	695 664,99	30 907,32
Muut henkilösivukulut	108 447,05	8 419,42
Palvelujen ostot	13 128 040,16	356 570,97
Aineet tarvikkeet tavarat	408 008,19	25 623,77
Muut toimintakulut	1 185 665,17	8 207,31
Toimintakate	23 286,46	7,67
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	1 211,68	0,04
Korkokulut	24 498,14	7,71
	-23 286,46	-7,67
Vuosikate	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

4.2. Tase

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Ennakkomaksut		
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	902 082,22	0,00
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 530,00	20,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	2 048 585,66	75 632,54
Rahat ja pankkisaamiset	89 600 281,39	1 246 985,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ	92 557 479,27	1 322 638,49
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	85 033 797,75	1 021 976,68
Ostovelat	5 835 666,45	158 169,48
Muut velat	225 455,64	24 960,31
Siirtovelat	1 462 559,43	117 532,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	92 557 479,27	1 322 638,49

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2022	1.7.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-908 592,22	-20,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-908 592,22	-20,00
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Saamisten muutos	-1 972 953,12	-75 632,54
Korottomien velkojen muutos	91 234 840,78	1 322 638,49
Rahoituksen rahavirta	89 261 887,66	1 247 005,95
Rahavarojen muutos	88 353 295,44	1 246 985,95
Rahavarojen muutos	88 353 295,44	1 246 985,95
Rahavarat 31.12.	89 600 281,39	1 246 985,95
Rahavarat 1.1.	1 246 985,95	
Rahavarat 1.7.	0,00	0,00

4.4. Liitetiedot

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Y-tunnus 3221356-1

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 116 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan hyvinvointialueesta annetun lain lisäksi kirjanpitolakia.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Hyödykkeiden hankinnat, joiden taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankitilikauden kuluksi.

Edellisten vuosien vertailukelpoisuus

Hyvinvointialue on aloittanut toimintansa ja perustettu 1.7.2021 jonka johdosta tilikausia ei voida pitää vertailukelpoisina keskenään.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2022	2021
Palkat ja henkilösivukulut	63 283,28	24262,78
Lomapalkkajaksotus	559 687,20	24534,24
Muut siirtovelat	839 588,95	68735

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

2022	2021
63	5

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Ennakkomaksuihin aineettomista hyödykkeistä on kirjattu osakehankinnat ja liiketoimintakauppa joiden hallintaoikeuden ja omistusoikeuden siirtymispäivä, sekä täytäntöönpanopäivä ovat 1.1.2023.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n liiketoimintakaupan sopimuskokonaisuus koostui ateria- ja puhtauspalvelujen liiketoimintakauppasopimuksesta ja henkilöstönsiirtosopimuksesta. Kauppahinta 451 294,00 euroa maksettiin kokonaisuudessaan 30.12.2022. Liiketoimintakaupassa siirtyvien omaisuuserien omistus- ja hallintaoikeuden ja vaaranvastuun siirtyvä ja omistusoikeus siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sopimuksen täytäntöönpanohetkellä 1.1.2023 klo 00.00.

Vantaan kaupungin omistamat Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakekaupan kokonaiskauppahinnaksi sovittiin kauppakirjan mukaisesti 450 330,00 euroa. Kauppahinta maksettiin 28.12.2022 ja osakkeiden omistusoikeus siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Osakassopimuksen mukaisesti hyvinvointialue sitoutui pyrkimään keskittämään tilapäisen ja määräaikaisen työvoiman vuokrausta koskevat ostonsa Seure Henkilöstöpalveluihin heti vuoden 2023 alusta alkaen.

Tilikauden 2022 aikana toteutui myös osakemerkintöjen maksut Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeista (yhteensä 458,22 euroa) ja Sarastia Oy:n osakkeista (yhteensä 6 510,00 euroa).

5. TILIVELVOLLISET 2022

Hyvinvointialueista annetun lain 22§:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä.

Tilinpäätöstä ja tilintarkastuskertomusta käsitellessään aluevaltuuston on otettava kantaa myös tilivelvollisten vastuuvapauteen. Tilintarkastuskertomuksessa tullaan esittämään, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisia ovat aluehallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä kunkin tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavina viranhaltijoina voidaan pitää ainakin toimielimen esittelijöitä sekä toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Vastuuvapauden myöntäminen tarkoittaa, ettei tilivelvollisille enää voida kohdistaa vahingonkorvausvaatimusta.

Vastuuvapauden myöntäminen ei kuitenkaan vapauta rikosoikeudellisesta vastuusta tai siitä aiheutuvasta mahdollisesta myöhemmästä korvausvastuusta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 20.12.2022 pidetyssä kokouksessa (§ 112) tilivelvollisten nimeämisen vuodelle 2022 seuraavasti:

TOIMIELINTEN JÄSENET

- Väliaikaisen valmisteluelimen (VATE) jäsenet ja varajäsenet
- Aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet
- Aluehallituksen lasten, nuorten ja perheiden palvelut-jaoston jäsenet
- Aluehallituksen edunvalvontajaoston jäsenet
- Aluehallituksen terveydenhuollon palvelut- jaoston jäsenet
- Aluehallituksen aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut- jaoston jäsenet
- Aluehallituksen vanhusten palvelut-jaoston jäsenet
- Nationalspråksnämnden / kansalliskielilautakunnan jäsenet
- Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan jäsenet
- Pelastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet
- Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet

ESITTELIJÄT

- Väliaikaisen valmisteluelimen (VATE):n esittelijät
- Aluehallituksen esittelijä (hyvinvointialuejohtaja ja varahenkilöt)
- Aluehallituksen lasten, nuorten ja perheiden palvelut-jaoston esittelijä
- Aluehallituksen edunvalvontajaoston esittelijä
- Aluehallituksen terveydenhuollon palvelut- jaoston esittelijä
- Aluehallituksen aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut- jaoston esittelijä

- Aluehallituksen vanhusten palvelut-jaoston esittelijä
- Nationalspråksnämnden / Kansalliskielilautakunnan esittelijä
- Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan esittelijä
- Tarkastuslautakunnan esittelijä (tarkastuspäällikkö)

MUUTOSJOHTAJAT / VALMISTELUJOHTAJAT

- hyvinvointialueen muutosjohtaja / hyvinvointialuejohtaja
- sote-valmistelun muutosjohtaja
- pelastustoimen muutosjohtaja
- hallintovalmistelujohtaja
- talousvalmistelujohtaja
- ICT-valmistelujohtaja
- palvelujen valmistelujohtaja
- HR-valmistelujohtaja
- pelastuslaitoksen valmistelujohtaja
- viestintävalmistelujohtaja

TOIMIALOJEN, PALVELUALUEIDEN SEKÄ TEHTÄVÄALUEIDEN JA YKSIKÖIDEN TILIVELVOLLISET VIRANHALTIJAT

- Hyvinvointialuejohtaja
- Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
- Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja
- Sote-valmistelun muutosjohtaja
- Hallintojohtaja
- Henkilöstöjohtaja
- Tietohallintojohtaja

sekä muut henkilöt, joita asemansa perusteella voidaan pitää tehtäväalueensa johtavina viranhaltijoina. (Mm. 2022 loppuvuonna aloittavat toimiala- ja palvelualuejohtajat).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 117 §).

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET